13. Jaar, Nr. 62. --'sHERTOGENBOSCH.-- Donderdag, 27 *Mei*, 1841.

NOORD-BRABANDER.

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM, QUID VETAT
HORATIUS.

ABONNEMENTS-PRIJS: Voor de Stad, *f* 12-. Franco per post, „ 14-.

(*Verschijnende driemalen ter week:* Dingsdag, Donderdag *en* Zaturdag.)

ADVERTENTIEN. 10 Cts. de regel, behalve 35 sent zegel.

KENNISGEVING.

Op den 23 Junij 1835 is te Nieuwpoort, Provincie West-Vlaanderen, overleden zekere Thomas Nijssen, oud ruim 19 jaren, geboren in de Provincie Noord Braband.

In de daarvan opgemaakte akte is de naam der geboorteplaats zeer onduidelijk opgegeven.

De Burgemeester der Gemeente, welke die Geboorte-plaats zoude zijn, of waarin de genoemde Thomas Nijssens bekend zoude zijn geweest, wordt verzocht, daarvan opgave te doen aan den Chef der Afdeeling Policie, bij het Provinciaal Bestuur van Noord-Braband

NEDERLAND.

Op den 19. Mei is de levering der voor de rijks militaire zieken-inrigtingen benoodigde bloedzuigers voor 1841—42 bij minste inschrijving toegewezen aan den Heer H. van Baer, Apotheker en Chimist, te 's Bosch.

— UTRECHT, 20. Mei. Z. M. de Koning heeft heden vóór zijn vertrek aan onderscheiden Heeren uit deze provincie de ridderorde van den Nederlandschen Leeuw geschonken, welker namen wij hier alphabetisch laten volgen. M. A. van der Bank, predikant der Waalsche gemeente; Mr. P. A. Beelaerts van Oosterwijk, lid van de Gedeputeerde Staten; C. J. van der Meulen van Maarssenbroek, raad der stad; Mr. P. J. J. Ram, raadsheer; R. van Rees, professor in de Wis- en Natuurkunde; H. J. Rooijaards, professor in de Theologie; F. G. graaf van Limburg Stirum, luit.-kol. der Schutterij; G. A. Vermeulen, Aartspriester; Mr. R. van der Voort, wethouder.

De kommandanten der eerewachten, de heeren F. H. C. Baron van Heeckeren van Brandsenburg en E. Baron de Wendt van Sijtzama, hebben van Z. M. den Koning elk een diamanten ring ten geschenke ontvangen.

— Het strekt ieder weldenkende tot een waar genoegen, te vernemen, dat Z. M. onze geëerbiedigde Koning de weduwe van den Heer P. F. Freit, in leven Koninklijk geoctrooijeerd kunstledematen-vervaardiger, en broeder der Orde van den Ned. Leeuw, te Vlissingen, een jaarlijksch pensioen van *f* 100 heeft toegekend.

— Z. Maj. de Oud Koning Graaf van Nassau stond op het punt van zich een groot Landeigendom in het Mecklemburgsche aan te schaffen; reeds had hij een bod van 960 duizend thalers (elk van 36 stuivers Nederlandsch) er naar gedaan; doch de zaak is er bij blijven steken, en de koop niet doorgegaan.

— De Commissie, benoemd bij Koninklijk besluit van den 1. Augustus 1839, ter beoordeeling en tot toezigt van het te Apeldoorn daar te stellen monument, ter nagedachtenis van wijlen Zijne Exc. den Luitenant-Admiraal van Kinsbergen, heeft van de verschillende ontwerpen, welke ten gevolge van het uitgegeven programma waren ingekomen, het plan, vervaardigd door den heer P. Huysers Az., Architect te Breda, waardig gekeurd, om bekroond te worden. De inzenders der niet bekroonde ontwerpen zijn door genoemde Commissie verzocht, deze, onder overlegging van behoorlijke bewijzen van eigendom, te doen afhalen bij den Heer Burgemeester der gemeente Apeldoorn. — In de daad, *Noord-Braband* mag zich op deze eer, een harer brave inwoners ten deel gevallen, te regt verheffen.

— Naar algemeen verzekerd wordt, is het fraaije en ruime Gemeenelandshuis van Schieland te Rotterdam, dat ten jare 1662 gesticht werd, van Stads wege aangekocht, om met 1. November aanstaande te worden geleverd, wordende het oogmerk van dezen aankoop tot hiertoe geheim gehouden. Het Hoogheemraadschap is, naar verder gezegd wordt, door koop meester geraakt van een ruim huis aan de Korte Hoogstraat, dat voor de zittingen en verdere werkzaamheden van dat Collegie ingerigt zal worden, terwijl een gedeelte van den uitgestrekten, daarachter gelegen tuin, met het Huis van Arrest, en een ander gedeelte met het Vrouwengesticht van Weldadigheid verbonden worden, en het overige daarvan met het aanstaande Gemeenelandshuis vereenigd blijven zou.

— Onder dagteekening van 21. Mei schrijft men uit Amsterdam, op nieuw, een brief aan den *Commerce Belge* (Nr. 143, van den 23. Mei) inhoudende vreesselijke aanvallen op den persoon des Directeurs-generaal van Oorlog, den Heere Generaal-Majoor List. Ook de *Noord-Brabander* wordt in dat Artikel doorgehaald, als hebbende de zaak der (zoo noodige) verdediging van gezegden Heer Generaal overgeschoven op de Redactie van het Tijdschrift: de *Militaire Spectator*, een Blad, waarin zulk eene zaak te huis behoort. Niet, dat wij zouden huiveren, een Minister de waarheid te zeggen, maar de onderhavige kwestie behoort geheel tot het terrein van een Krijgskundig Journaal, en zoodoende hebben wij er alleen de aandacht van den *Spectator* op willen vestigen; — en daarmeê afgedaan. — Wij laken intusschen een aanval op het hoofd van een Departement, in den vorm, zoo als de beide stukken uit den *Commerce Belge*, vooral daarom, dewijl er niets *bepaalds* in wordt aangeduid, en al de uitvaringen tegen den Generaal List zich verliezen in magtspreuken, zonder eenig degelijk *bewijs*.

— Het Hof der Pairs in Frankrijk heeft gedurende de 15 jaren der restauratie vier regtsgedingen te behandelen gehad, te weten: in 1815, dat van den Maarschalk Ney; in 1819, dat van het militaire-complot van den 9. Augustus; in 1820 dat van Louvel; in 1826 dat van den aannemer Ouvrard: en zal het sedert de omwenteling van 1830 tot op heden, en dus in 11 jaren tijds te behandelen gehad hebben: tienregts gedingen, dat van Darmès er onder begrepen; te weten in 1830 dat van de Ministers, in 1834 dat van het April-complot; in 1835 dat van Fieschi, in 1836 dat van Alibaud, in 1837 dat van Allemier, in 1838 dat van Layti, in 1839 dat van Barbez, nogmaals in 1839, dat van Blanqui; in 1840 dat van Lodewijk-Napoleon; en in 1841 dat van Darmès.

DE II. KAMER
IN
MDCCCXLI.

(III. ARTIKEL. *)

> Wij zijn een nieuwen tijdkring van Waarheid en Regt ingetreden.
>
> LUZAC, den 10. Maart, 1841.

Er zijn nu even twee maanden verloopen, sedert de wakkere Geldersman, de edele SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE aan de II. Kamer dien elektrischen schok gaf, waardoor het grondwettig leven er eeniger mate in trilling raakte, en hoop werd gegeven, dat het meer en meer zou opflikkeren en opvlammen tot redding van geheel het ligchaam van Staat, nu jaren lang ondermijnd en uitgemergeld van krachten, ja, heengeduizeld naar den rand van 't graf — het smadelijk graf van den zelfmoordenaar, die, met voorbedachten rade, de misdadige hand aan eigen leven heeft geslagen, die zich-zelven boosaardig vernield en vernietigd heeft. Immers, mogt Nederland in vroeger tijdsgewricht jammeren over den ondergang, haar door den Vreemdeling berokkend, — thans mag zij den mond niet openen, om anderen aan te klagen, — zij heeft zich zelve verwoest, zij heeft hare eigen ramp bewerkt, zij verdient zelfs niemands tranen van medelij, dewijl de raad der wijsheid haar een gruwel, en blind vertrouwen het onkenneliјk vadsig overschot was geworden van zooveel groote hoedanigheden, als in vervlogen eeuw haar ten schitterend loonbeeld voor geheel Europa deden strekken.

Het *Stemregt van de Gouverneurs der Provinciën* werd door een deel der Kamer betwist, ja, bestreden; — de Natie, voor zoover zij denken kan, dacht er éénstemmig over, en verklaarde, dat de Grondwet, óók op dat punt, sinds jaren geweld — een gruwelijk geweld! — geleden had. — Nu was de zaak eindelijk in de II. Kamer ter sprake gebragt, op eene wijze, die van veerkracht blijk gaf, in een vorm, die voor de toekomst alle goeds beloofde. Op het langdurig schermutselen, en het eindelijk onder doen der weêrpartij voor de krachtige aanvallen eener besliste echt constitutionele meerderheid van 21 tegen 17 stemmen, volgde dan nu, gelijk wij vroeger zagen, de verzending van het zooveel gerucht makend Adres des Heeren Mr. LIPMAN aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, Zijne Excell. den Heere Baron H. MERCUS DE KOCK; — voorzeker iets merkwaardigs, zijnde deze zelfde Excellentie thans, op den oogenblik, dat deze regelen ter perse gaan, door den Koning van de Binnenlandsche Portefeuille gracieus ontheven, om ze over te dragen aan denzelfden Heere Baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE, die, onder dagteekening van den 9. en 10. Maart laatstled., zoowel de gezamenlijke Heeren Gouverneurs der respective Provinciën van Nederland, als den Heere Minister van Binnenlandsche Zaken, het zóózeer lastig heeft gemaakt, dat het scheen alsof niet slechts deze zaak-alléén daardoor voor goed zou zijn beslist en afgedaan, maar tevens de breidel gelegd in den bek van het sinds jaren teugelloоze en altijd voortholiende monster, met name BEGINSELLOOSHEID, een gedrogt, spottende met de heiligheid van den Eed, alleen azende op buit van eigenbaat, en, met de even weêrlooze als onnoozele Grondwet tusschen de klaauwen, over niets bekommerd, aangezien het Nederlandsche Volk tot zelfs het besef zijner schande en vernedering ten eenenmale bleek verloren te hebben.

Ja, het bewustzijn *scheen* door SCHIMMELPENNINCK weêr te zullen worden opgewekt, maar *wezenlijk*, en *naar waarheid* heeft de Baron SCHIMMELPENNINCK niets anders uitgewerkt, niets anders uitgelokt, dan eene Missive van den Baron MERKUS DE KOCK, gedagteekend 13 Maart, waarin die ex-excellentie berigt, de Gouverneurs der Provinciën, op 's Konings VERLANGEN, voortaan geen gebruik meer zullen maken van het aan hen door de *Reglementen* (!!) toegekend REGT (!) » *om deel te nemen aan „ de stemming* in de vergadering der Provin- „ ciale Staten bij gelegenheid van de verkiezing „ van Leden voor de II. Kamer der Staten-Ge- » neraal!"

Die fraaije Brief werd in de zitting der II. Kamer van Maandag den 15. Maart ter tafel

*) Zie ons Nommer van den 10. April, in verband met dat van den 16. Maart.

gebragt, en gaf aanleiding tot een oceaan van woorden, welke de Edelmogende Baron ROËL VAN HAZERSWOUDE nog in tijds had weten te ontduiken, door het verlaten van het ondermaansche tranendal, zoodat *deze* Edelmogende dan ook allerminst aansprakelijk kan worden gesteld voor den onbeduidenden afloop eener Beraadslaging, die met zulk eene hevigheid aanving, dat de Vesuvius vuur en verderf scheen te zullen gaan braken, — maar waarvan het einde, als naar gewoonte, was: *ende zie, er werd eene muize geboren*!!

In plaats van te vragen, of dan de Gouverneurs het REGT hadden, om meê te stemmen, en *vanwaar* dat regt uitvloeide: en of zij voortaan aan 's Konings *verlangen* (!) nu ook wel zouden willen voldoen: in plaats van te opperen de kwestie, of de Koning niet liever in dit geval had moeten *gelasten*, dan zijn *verlangen* te kennen geven; in plaats van, met één woord, gezond verstand te bezigen, dommelde de achtbare Kamer zoo maar wat stillekes voort, en bleef er ernstig bij, dat zij alleen maar weten wilde, of de Gouverneur van *Noord-Holland* in de keuze der Heeren VAN BLEISWIJK en ENSCHEDÉ ook bij geval meê gestemd had. — Dat was alles heel wel; maar, *durfde* men zulks aan zijne Excellentie den Minister Baron MERKUS DE KOCK te gaan vragen? Was dit niet wat al te vrijpostig? » Buitendien (en nu kwam Mr. GERRIT KNIPHORST, uit *Assen*, Hoofdstad » der Provincie *Drenthe*, weêr uit den dut!), » door een Minister des Konings te dwingen, » om aan een verlangen der Kamer te voldoen, » doet men den eersten stap tot de Republiek!!"— Dat de Hemel ons behoede! — Intusschen achtte de brave VAN NES het voor de II. Kamer *ten uiterste vernederend*, om zich door een Minister zonder behoorlijk antwoord ellendig en druipstaartend te laten afwijzen. — Dat kon er dus ook niet meê door; en toen werd er besloten, om, met gepaste beleefdheid, aan den Excellenten Baron MERKUS DE KOCK te vragen, of de Excellente Heer Gouverneur VAN EWIJCK ook van zijn REGT tot medestemming had *gelieven* gebruik te maken, toen het de keuze gold van twee Afgevaardigden voor de Provincie *Noord-Holland*, en of de laatst-aangekomen Edelmogende Heeren uit dat Gewest, al dan niet door zijne excellente medewerking naar *'s Gravenhage* geëxpedieerd waren. — En zie, daar ging *weêr* een Brief op weg, een Brief van onderzoek, een Brief, die beslissend zou hebben mogen heeten, ware er slechts de draad niet bij afgebroken, dien men, met dusdanig veel moeite, aan het zoo hoogst-gewigtig onderwerp had weten vastgeknoopt te krijgen.

Wij mogen hier niet verzuimen, nota te nemen van 's Konings goede gezindheid ter wegruiming van alle bezwaren, die botsingen zouden kunnen veroorzaken tusschen de hoofdmagten in den Staat; - het behaagde namelijk Z. Majesteit, bij Besluit van den 17. Maart, de Ministers te *gelasten*, om van de Kamers der Staten-Generaal respectivelijk aan te nemen en te *beantwoorden* de aanvragen om inlichting, óók in het stuk der Geloofsbrieven van nieuwaankomende Leden ter Kamer van Vertegenwoordiging.

Zijne Excellentie de Baron MERKUS DE KOCK verscheen met dat bevel op Vrijdag den 19. Maart in de Kamer; en nu leert ons de STAATS-COURANT van den 20. dier maand, dat het Besluit zou luiden, alsof de Ministers voortaan wel zouden gehouden zijn, de aanvragen der Kamers om inlichting respectivelijk *aan te nemen*; doch van het BEANTWOORDEN (waarop het eigenlijk zou aankomen) wordt door 's Rijks lakoniken *Moniteur*, zeker kortheidshalve, geene syllabe gerept.

Intusschen nam de Minister van Binnenlandsche Zaken toch, desniettemin, goedhartig het woord op, en verklaarde, heel ongekunsteld weg, dat de Gouverneur van *Noord-Holland* zoo niet voor alle bei de Heeren, dan toch zeker voor één hunner, te weten voor den Heer J. ENSCHEDÉ, gul had meêgestemd!!

Ziedaar ons dan nu, eindelijk, op de hoogte der kwestieuze nasporing, aan het einde van den doolhof genaderd en doorgedrongen. — Nu was het *officieel* beweзen, wat Mr. LIPMAN, bijna drie maanden vroeger, had geopperd, en als ONGRONDWETTIG had aangeduid, betoogd en gewraakt. — Toen, — den 1. Januarij 1841 — was het *schijnbaar* voor sommigen nog een raadsel; nu — den 19. Maart 1841 — was het eene *bewezen waarheid* geworden, maar eene waarheid, verschrikkelijk in hare gevolgen: — immers, zoo men nu Logisch doorging, dan behoorden niet slechts de twee laatst-aangekomen mannen weêr met de pakschuit naar huis gezonden te worden; maar tevens konden dan van diezelfde inpakgelegenheid gebruik maken zijallen, die, door *Gouverneursstemmen* gestemd, ter Vertegenwoordiging des Volks *ongrondwettig* waren op komen dagen. Doch, op die wijze liep ligt heel de Kamer leeg; en wat dan? Op dien voet voortgaande, zat misschien gansch de Natie eensklaps van genoegzaam al hare Representanten verstoken; — een slag, dien men toch moest zien af te keeren, niet uit *eigenbaat*, ô neen, maar alleén om des lieven, getrouwen Volks wille!! — Neen, dat niet! dat nimmer!! Veeleer, *nog* een paar *ongrondwettig* verkozen Leden binnengehaald, veeleer dan geheel het Schip van Staat, van zooveel ervaren stuurlieden beroofd, op de ongenâ der golven te laten omdobberen. En, zie zij werden binnengehaald; en zie, er waren juist Vijftig Edelmogenden op de stoelen; en zie, *negen en twintig* Edelmogenden begroetten de twee nieuwelingen uit *Noord-Holland*, en drukt ze regt broederlijk de hand; *) onder die *negen en twintig* merkte men uit *Noord Braband* op: de Edelmogenden VAN DE MORTEL en VAN MEEUWEN [de Baron TUYL was steeds en categorisch afwezig]; — maar *een en twintig* droegen de duidelijkste sporen van *misrekening en teleurstelling* op het gelaat, en onder die *een en twintig* telde men den Baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE, dezelfde, die thans benoemd is tot *Minister van Binnenlandsche Zaken*, de man, die het groote werk zoo moedig begonnen had, maar, na twintigdagen inspanning van alle mogelijke kracht, op nieuw, de overtuiging wegdroeg, dat voor Nederland de dageraad van Grondwettig heil nog diep, zéér diep onder de kimmen sluimert; — moge hij, de Edele Volksvertegenwoordiger, thans, als Minister, het morgenkrieken slechts, zooveel hij kan, bespoedigen en vervroegen, dan zal de keuze des Konings, die hem op dat hooge standpunt riep, de toejuiching der Natie blijken te verdienen, en zijne grootste lofspraak zal het zijn, wanneer het Volk zeggen kan: SCHIMMELPENNINCK de Minister, of SCHIMMELPENNINCK de Vertegenwoordiger, om het even. SCHIMMELPENNINCK is altijd en overal de onkreukbaartrouwe verdediger en handhaver van Neêrlands Grondwettig Regt.

---

*) Die handdruk was te hartelijker, dewijl — *ó wonder, boven wonder!!* — de *Dominees-Minister*, Baron VAN ZUYLEN VAN NIJEVELD, in diezelfde Zitting van den 20. Maart, ongevraagd en, helaas, ook *onbeantwoord*, de rondborstige verklaring aflegde, « dat de Regering de volkomen over- » tuiging koestert van het goed REGT der heeren Gouver- » neurs, om, bij de keuze van Leden voor de II. Kamer, » vlot weg meê te stemmen; — en vandaar dan ook, dat » de Koning niet *bevolen*, maar enkel *verlangd* heeft, dat » de Gouverneurs voortaan van het Regt der medestemming » geen gebruik meer zouden gelieven te maken." — Zie, dat vertelde nu de Minister van Gereformeerde Eeredienst, en men liet het hem vertellen, en gaarne vertellen, want zoo iets kwam juist in 't rijm te pas. — Doch, in de daad, het was geen ALEXANDER, die hier den Gordiaanschen knoop kwam doorhakken; — onverschillig, reus of dwerg, de beslissing blijft afdoende dezelfde, en het is altijd ook aardiger dat een DAVID een GOLIATH dood wurmt, dan wel een Adelaar een Mug!

Ten einde men te beter zou kunnen oordeelen over het hier achter volgend Artikel uit het JOURNAL DE BRUXELLES, (hetgeen ons van hooggeachte hand ter plaatsing toegezonden is) gaat hier vooraf het Artikel uit de CATHOLIJKE NEDERLANDSCHE STEMMEN, Nr. 16, van den 17. April, laatstleden, getiteld:

DE VRIJHEID VAN ONDERWIJS
EN HET
CONCORDAAT.

Geheel *Nederland*, geheel de wereld weet, dat de Nederlandsche Catholijken, zich over de komst van WILLEM II. tot den troon hartelijk hebben verheugd; omdat zij van dien regtschapen Vorst, regtvaardigheid en redres hunner grieven meenden te mogen verwachten. De Catholijken zijn innig aan dien Vorst verknocht. — Dit is geene vleijerij; 't is geen ijdel voorwendsel, om het een of ander bepaald doel te bereiken; 't is geen lage kruiperij voor de Koninklijke hoogheid; hunne liefde en verknochtheid is gegrond op de regtschapenheid en edele gevoelens van den Vorst, dien zij lang genoeg in hun midden hebben gehad, om zijn edel karakter te leeren kennen; dien zij immer hebben hoog geschat en daarvan bewijzen gaven, toen eene magtige partij in ons Vaderland, dien grootmoedigen Vorst miskende, en openlijk in de dagbladen verguisde, in diezelfde dagbladen, die thans de rol van vleijer spelen.

Natuurlijk was het dus, dat de geliefde Kroonprins, Koning geworden zijnde, de klagten en grieven der Catholijken, wier wenschen en behoeften hij zoo van nabij had leeren kennen, poogde te bevredigen en weg te nemen, voor zoo verre zulks bestaanbaar was met de regtvaardigheid, en de *gelijke bescherming*, die hij aan allen verschuldigd is.

De Vorst wist zeer goed, waarover de Catholijken zich beklaagden, en wat zij verlangden.— Zij beklaagden zich over achterstelling bij het begeven van ambten of bedieningen: zij verlangde voornamelijk drie punten 1.) het behoud en de vrijheid van hunne religieuse inrigtingen; 2.) de vrijheid van onderwijs; 3.) de uitvoering van het Concordaat, met eenige noodzakelijke wijzigingen.

Aan het eerste verlangen voldeed de Koning op den dag-zelf zijner inhuldiging; hij herstelde bij Koninklijk besluit van 28 November, wat bij een besluit van September 1814 omver geworpen was, en 's Konings jaardag, die kort daarop volgde, was voor geheel *Noord-Braband* een dag van de hartelijkste vreugde, een dag van jubel.

Vervolgens benoemde Z. M. eene Commissie, om de klagten tot het lager onderwijs te onderzoeken: en vooral hierover verheugden de Catholijken zich met de innigste blijdschap; want zij waren meer en meer overtuigd geworden dat het bestaande onderwijs-stelsel allerverderfelijkst is voor de Catholijke jeugd; zij hadden het genoegen van die onvervreemdbare vrijheid, die met de Godsdienstvrijheid en de vaderregten onafscheidelijk verbonden is, in de meeste geachte vrijzinnige bladen te zien verdedigen, op eene wijze, die al het hatelijke, van het onderdrukkend ware verlichting tegenhoudende, en den Catholijken meer en meer verbitterende monopolie in het helderste licht plaatste.

De Koning wist ook, dat de Catholijken, ten minste een groot gedeelte derzelve, de uitvoering van het Concordaat verlangden. Vele klagten en moeijelijkheden door bemoeijingen van het departement tot de zaken van den Catholijken eeredienst, met de zuiver kerkelijke zaak der geestelijke jurisdictie, onder de vorige regering ontstaan, moesten den Koning natuurlijk op het denkbeeld brengen, dat de uitvoering van het Concordaat thans noodiger was dan ooit; en de welmeenende Vorst beval, tot dat einde, eenige voorloopige onderhandelingen.— Nauwelijks had de kameleon der Nederlandsche periodieke pers, het *Amsterdamsch Handelsblad*, het *'gerucht* hiervan medegedeeld, of daar werd het land overstroomd, door een vloed van geschriften tegen het Concordaat, die voor geringen prijs, ja zelfs gratis bij duizenden en tienduizenden werden verspreid.

Wat kan en zal de welmeenende Koning in deze omstandigheden doen? Alvorens deze vraag nader te overwegen, zal het niet ondienstig zijn, den tegenwoordigen toestand van zaken, wat meer van nabij, te beschouwen.

Het is uit de geschiedrollen van ons vaderland overbekend, dat er altoos botsing bestaan heeft tusschen het huis van *Oranje* en eene aristocratische Oligarchie, die in Stadhouderlooze tijden het volk onder haren ijzeren scepter deed zuchten; en weder laag voor *Oranje* kroop, als het volk dat te allen tijden die partij haatte, het stadhouderlijk gezag, vaak op eene onstuimige en oproerige wijze, teruggeëischt had. De partij, die onder de vorige regering een onbeperkten invloed uitoefende, had door den geldeloozen toestand, waarin zij de schatkist, en de vernedering, waartoe zij het land gebragt had, haren invloed verloren; men had haar leeren kennen, en zij was overtuigd geworden van hare impopulariteit. Hare nederlaag was voor altoos beslist, als WILLEM II., door het invoeren van langzame verbeteringen, bezuinigingen en vereenvoudigingen, zijn verheven doel: het geluk van land en volk, bereikte; als volkomen gelijkstelling van alle burgers, zonder onderscheid van godsdienst-gezindheid of politieke gevoelens, als gelijke vrijheid voor allen, alle gemoederen bevredigde, en die eendragt, die magt maakt, deed geboren worden. Dat edel doel moest worden verijdeld! De aristocratische oligarchie moest trachten bij een groot gedeelte des volks, haren invloed te herkrijgen, om, des noods, haren ouden wrok, tegen het Huis van *Oranje*, bij de eene of andere onvoorzigtige gelegenheid te koelen, dat Huis in den Volkshaat te brengen, en misschien wel te doen vallen.....!

Tot het voortzetten der intrigue werkten eenige omstandigheden mede. Men herrinnere zich slechts de artikelen van het *Handelsblad* bij het gerucht, dat Koning WILLEM I. tot het aangaan van een tweede huwelijk besloten had. Daarvan had men behendig gebruik gemaakt, om het onnadenkend gedeelte der Protestantsche bevolking op te winden.... De Koning abdiqueerde en trad in den

echt met de gehaatte, door sommigen schandelijk verguisde, Catholijke Belgische vrouw. Dat men dit punt niet uit het oog verlieze. Om die bevolking, op wier hartstogten men werken wilde, nog sterker te prikkelen, verspreidde men het gerucht, dat zelfs in sommige Dagbladen *) opgenomen werd: dat de Graaf van *Nassau* in den aanstaanden zomer met zijne gemalin naar *Italie* reizen, en zich te *Rome* in de armen der Moederkerk werpen zou. Ja, zelfs, dat de Paus dispensatie tot het huwelijk van Koning Willem I. met de gravin d'Oultremont had verleend, ONDER VOORWAARDE, *dat het Concordaat zou worden uitgevoerd;* en dat die Vorst de regering aan onzen tegenwoordigen Koning heeft overgedragen, *onder voorwaarde dat hij het Concordaat zou* MOETEN *uitvoeren* 1.)

In die omstandigheden, bevestigt zich nu het gerucht, dat Koning Willem II besloten heeft, om het Concordaat, in 1827 gesloten, te doen uitvoeren. — En nu grijpt de partij die gelegenheid aan, om de opruijing van het min verlichte gedeelte der Protestansche bevolking te voltooijen en den regtschapen en welmeenenden Koning van zijne populariteit te berooven, en hem zelfs in den haat des Volks te brengen! Van daar die menigte van kwaadaardige geschriften tegen het Concordaat; van daar die kwistige verspreiding derzelve, van daar die geldelijke opofferingen, om ze in aller handen te brengen; van daar die laaghartige, ingewikkelde beschuldigingen, dat de Koning met grond als een *bedekt afvallige* kan beschouwd worden; dat zijn gedrag ten minste den schijn heeft van *voorspel tot 'sKonings toekomstigen overgang in den schoot der alléén zaligmakende Kerk*, HET GELOOF DER VADEREN VERLOOCHENENDE...... AAN WIEN MEN EVEN GEREEDELIJK ALLE GEHOORZAAMHEID OPZEGT, ALS DE VADEREN AAN DEN KONING VAN SPANJE, HUNNEN VORST EN HEER 2); van daar eindelijk die bedreigingen, dat twist, tweedragt en burgeroorlog (die men op zulk eene hatelijke wijze aanstookt) het gevolg zal zijn van de uitvoering des Concordaats.

Wat kan en zal nu de Koning in zulke omstandigheden doen? Kan Z. M. vooronderstellen, dat de anti-concordaatgezinde partij haar begonnen werk niet zal voortzetten, als het Concordaat in deze oogenblikken werd uitgevoerd: dat zij niet de vaan des opstands, die zij reeds heeft aangegrepen, ontrollen zal.....? Kan de Koning den dreigenden storm trotseren, zonder vrees, dat die storm het land verwoesten en zijnen troon schokken zal?

Wij, die onzen tegenwoordigen toestand met kalme bedaardheid overwegen, maar die de kracht der vooroordeelen en de onstuimigheid der hartstogten kennen, wij gelooven het niet! En wij hopen dus, dat Z. M. voor het tegenwoordige zijn welmeenend doel, in de uitvoering van het Concordaat beoogd, voor als nog niet zal trachten te bereiken.

Wat meer is, wij verzoeken, wij smeeken den Koning, dat hij, ten gevalle dier Protestantsche bevolking, die door zijne heimelijke vijanden tegen het Concordaat opgeruid en welligt reeds tegen zijnen doorluchtigen persoon verbitterd is, de uitvoering van het Concordaat voor eenen onbepaalden tijd schorse. Want, hoewel Z. Majesteit verzekerd zijn kan, dat, in allen gevalle de geheele Catholijke bevolking, en dus nagenoeg de halve natie, bereid is, om voor de verdediging van zijne regten en voor zijnen geëerbiedigden Persoon, goed en bloed op te offeren, beschouwen zij de uitvoering van het Concordaat niet van zooveel gewigt, dat er de rust des vaderlands en het geluk van zijn Huis door mag worden in de waagschaal gesteld. Wij herhalen dus de bede: dat de Koning in dit opzigt den wensch der Protestantsche bevolking bevredige!

Doch, daarentegen verzoeken wij, dat Z. M. ten gevalle der Catholijken, de vrijheid van onderwijs doe eerbiedigen, en den Catholijken eigen scholen toesta! — Dit is voor hen, voor het geloof en de zeden hunner kinderen eene vitale kwestie: een punt, dat zij niet kunnen, niet mogen en dus ook niet willen opgeven! en men denke niet, dat dit ons bijzonder gevoelen zij: wij kunnen verzekeren, dat vele, dat de meeste, verstandige Catholijke notabiliteiten er op die wijze over denken!

Mogt dan Z. M., ten gevalle der Protestanten de uitvoering van het Concordaat, waartegen zij zich zoo onstuimig verzetten, onbepaald uitstellen: maar tevens, ten gevalle der Catholijken hen verlossen van het monopolie-juk, waarover zij zich reeds meer dan vijf en twintig jaren hebben beklaagd: waarvan zij een afschuw hebben, en dat zij haten, omdat het verwoestend is voor hun Geloof!

En mogt alzoo de regtvaardige Koning op die wijze de beide bijna gelijkstaande fractiën der Nederlandsche bevolking bevredigen, en de reeds zoo hevig geschokte Eensgezindheid doen herboren worden! — De Koning leve

*) Zie onder anderen de *Kamper-Courant* van 4 Maart, onder de rubriek: Gemengde berigten.

1) Men leest letterlijk in de *Kamper-Courant* van 8. April het volgende:

« *Leeuwarden* den 40 Maart. Heden verspreidde zich hier « een gerucht, *dat, hoe verontrustend ook, toch wel de « kenmerken der waarheid in zich bevat.* Het is, dat « Mad. d'Oultremont, op hare reis naar *Rome*, van den « H. Vader dispensatie tot het huwelijk met den Koning « der Nederl. zoude verkregen hebben, *onder voorwaar- « de, dat Z. M. verpligt en verbonden zou zijn, het « Concordaat met den H. Vader te sluiten en uit te « voeren;* — dat zij aan Z. M. hare hand had gegeven » *onder voorwaarde, dat hij het Concordaat zou sluiten en » uitvoeren:* — en dat Z. M de Regering aan zijnen zoon » Willem II. had overgedragen *onder voorwaarde van het » Concordaat te* MOETEN *sluiten en uitvoeren.* »

Het doel van zulk geschrijf is niet twijfelachtig. Het eenvoudige volk moet in den waan gebragt worden, dat de Paus in ons vaderland de wet wil voorschrijven enz. en dat daartoe het Concordaat strekken moet en strekken zou; wat trouwens ook in de meeste Vlugschriften tegen het Concordaat verzekerd wordt. Men zie onze artikelen over dezelve, onder de rubriek: *Het Protestantismus en het Concordaat.*

2) Gedachten van een' Leek, over hetgeen een te sluiten Concordaat, voor vrede en eensgezindheid, nadeeligs zal opleveren. [Een toevoegsel, tot de «Zedig vrijmoedige Bedenkingen»] en. *Amsterdam*, bij S. J. Prins, Maart 1841.

In het Journal de Bruxelles van den 18. Mei lezen wij het volgende:

Wij ontvangen *uit 's Gravenhage* den volgenden Brief, waarvoor men ons de plaatsing verzoekt.

Mijnheer de Uitgever van het Dagblad:

Journal de Bruxelles.

Een Artikel, voorkomende in het Hollandsche Tijdschrift: Catholijke Nederlandsche Stemmen, van 17. April, 1841, Nr. 16, en getiteld: *De Vrijheid van Onderwijs* en het *Concordaat*, heeft bij het meerendeel der Katholijke bevolking van Nederland een zeer ongunstigen indruk te weeg gebragt, en, te regt, heeft men er zich over verwonderd, dat de Redacteur van dit Tijdschrift, zoo achtenswaardig in vele opzigten, zich heeft laten vervoeren door eene vrees, welke men kinderachtig mag noemen, en dat hij teruggedeinst voor schrikgedrogten, die, voorzeker, enkel in de opgewonden verbeelding des schrijvers bestaan.

De gemoedelijke Katholijken van Nederland betreuren het thans, dat de slinksche kuiperijen eener partij, die zich niet eens bij name durft doen kennen, en wier schriften, waarmeê zij den vaderlandschen bodem overplassen of liever bezoedelen, genoegzaam de vuile bron en den kwaden geest aanduiden, waaruit zij voortvloeiden, ook al mede den verderflijksten invloed hebben kunnen uitoefenen op een man, die zoo dikwerf de zaak der Godsdienst en der Vrijheid even ijverig als regtzinnig zich heeft aangetrokken, en hem hebben kunnen doen besluiten, om zich op genade en ongenade over te geven, nadat hij zegevierend tot in de bres had gestreden, en de banier van Regt en Billijkheid voor het eerste gelid had uitgedragen.

Indien zijn Artikel, hetwelk men voor het minst *vreemd* noemen mag, slechts binnen de landpalen gebleven ware, zoo zouden wij ons welligt niet eens de moeite hebben gegeven, om het opzettelijk te wederleggen, en dit te minder, dewijl slechts weinige dagen na de verschijning er van, eene Brochure van den Eerwaarden Van Kints, Leeraar aan het Klein Seminarie van *Hageveld*, het goed regt der Katholijken ten opzigte der ten uitvoer legging van het Concordaat niet slechts in het helderste licht geplaatst, maar tevens aangetoond heeft, hoe weinig gevaar er in die ten uitvoerlegging opgesloten is. Zoodoende zijn daardoor, zelfs onwillekeurig, de zonderlinge denkbeelden van den Redacteur der Catholijke Nederlandsche Stemmen bondig wederlegd. Doch het bewuste Artikel werd ook de eer eener vertaling waardig gekeurd, en verscheen in de kolommen der buitenlandsche Dagbladen, terwijl de Brochure van den Eerwaarden Van Kints enkel hier te lande bekend bleef; en dien ten gevolge is het noodig, dat men in den vreemde, voor zoover de Catholijke Nederlandsche Stemmen dáár een verkeerden indruk mogten hebben te weeg gebragt, onderrigt en ingelicht worde nopens de ware denkwijze der Katholijke Nederlandsche bevolking over dat punt.

Ik weet, doch geloof toch ook niet, dat de Redacteur der Stemmen zich door personele inzigten heeft laten leiden, toen hij de pen opvatte tegen de uitvoering van datzelfde Concordaat, waarvoor hij nog kort te voren zoo vurig geijverd had. Hij werd dus alleen door de Vrees meêgesleept, toen hij die noodlottige *transactie* voorstelde. Wij willen hier geenszins nog betoogen, dat, wanneer het Regt en Vrijheid geldt, en vooral wanneer er een miljoen zielen, (dat wil zeggen bijna de helft der bevolking van Staat) meê gemoeid zijn, er geenszins eene *transactie* te pas komt, en het eene grove dwaling, een vergrijp aan het Constitutioneel regtsbeginsel zijn zou, het Gouvernement dus toe te spreken: » Wij hebben wel het regt, twee zaken » van u te eischen, doch geef ons maar de eene, en » wij zullen u de andere ten offer brengen." — Dit toch is het gronddenkbeeld des bewusten Artikels; — alleen zal ik er mij bij bepalen, u de verzekering te geven, dat de Vrees, die in de Stemmen ademt, door volstrekt niemand onder de Nederlandsche Katholijken gedeeld wordt, dewijl er volstrekt geen grond voor bestaat, en zulks lijnregt strijdig is met de beginselen en begrippen, die het Nederlandsch volk kenmerken.

Maar, wat toch vreest het Hollandsch Tijdschrift? — Dat de uitvoering van het Concordaat onlusten, opstand, burgerkrijg in ons vreedzaam vaderland zal veroorzaken. En die Vrees bezielt en vervoert hem zoodanig, dat hij zich bereid toont, om er een geheiligd regt aan op te offeren, een regt, welks deugdelijkheid de Redacteur-zelf vroeger erkend en verdedigd heeft. Waaruit spruit nu die Vrees voort? — Hebben dan de Staten-Generaal voor den voet des Troons eene bede neêrgelegd, om den Koning te smeeken, dat Hij de schrikbare rampen afwende, welke de uitvoering van het Concordaat stellig over het land brengen zal? Hebben aanzienlijke mannen en personen van invloed zich dan reeds tot den Vorst gerigt, om hem als met den vinger, de gruwelen, den dood en het verderf aan te toonen, die de onvermijdelijke gevolgen van het Concordaat zijn moeten, tenzij Zijne Majesteit dien verschrikkelijken storm nog tijdig doe bedaren? Of is het de verstandige, de verlichte drukpers, van welke kleur dan ook, die zich tegen het Concordaat verzet, en al de onheilen voorspiegelt, die het brein van den schrijver des Artikels in de Catholijke Nederlandsche Stemmen zoo vreeslijk onthutst heeft? — Niets van dit alles.

Vanwaar dan toch die bekommernis? — Hijzelf zegt het ons: „ die menigte van schotschriften!" — En, eilieve, welke schotschriften!?

Naamlooze schotschriften, waar de vuilaardigste hartstogten, waar blinde haat zich in bot vieren, waarin al, wat betamelijk is, met voeten wordt getreden; waarin de laagste en platste redeneringen in den laagsten en gemeensten stijl worden voorgedragen; de verachtelijkste kunstgrepen en hulpmiddelen eener lage en snoode klub, die, met miskenning van de weldaden der vrijheid, en altijd werkende in de duisternis*), door middel der drukpers, het gif van laster en logen alomme verspreidt, en zich niet ontziet, het vaderland met een bloedigen ondergang te bedreigen. — Dat die snoodaards zich slechts vertoonden; maar neen: zoo men ze kende, voorzeker, hunne bedreigingen zouden krachteloos, zonder den minsten invloed zijn, en schaamte zou hun deel wezen, als er voor zulke booswichten nog schaamte bestaan kon.

En ziedaar dan nu de oorzaak van de Vrees, die den Schrijver der Stemmen ter dood toe onthutst heeft. Doch, had hij-alléén dan nog maar vrees en schrik; maar, neen, hij wil haar ook meêdeelen aan den Koning, aan Willem II., aan geheel de Natie, — hij wil den vreemdeling beduiden, dat wij-allen dezelfde Vrees koesteren.

En, terwijl nu alle Katholijken dien »hoop van pamfletten" verachten, terwijl de Protestanten-zelve er van walgen, en de gemoedelijkste en verlichtste mannen onder hen (en deze maken verre de meerderheid uit) er openlijk hunne afkeuring over te kennen geven — terwijl dit alles waar en openbaar is, daagt er een *Katholijk* op, en die, wat meer zegt, zich voordoet als het *Organ* der Katholijke Nederlandsche Bevolking, en deze man deinst terug voor een even lagen als verachtelijken vijand, smeekt om genade, en komt hem, blootshoofd en blootvoets, een offer brengen, het offer van Regt en Vrijheid, en na dit alles verheft hij zich nog bij den vreemdeling, maar waarop? — OP ZIJNE VREES! Hij

*) Slechts één-enkele heeft zich durven noemen: De Cappadose; doch, alhoewel hij op nieuw alle oude, afgesleten en ongerijmde lasteringen tegen de Kerk weêr zouteloos opwarmt, predikt hij toch nog geen Opstand of Burgerkrijg.

beleedigt den Koning, dien hij voor zulk eene lafheid vatbaar acht, en wiens kennelijk geuit voornemen hij hinderpalen in den weg werpt; hij verlaat de zijde van Godsdienst en Kerk, hij treedt op tegen het innigst verlangen van den H. Stoel, wiens ijverigste verdediger hij was, en die hem nog onlangs met een blijk van bijzondere toegenegenheid vereerde: hij stelt de dierbaarste en gewigtigste belangen zijner Katholijke Landgenooten in de waagschaal, door het uiten van den wensch: » Mogt dan Zijne Majesteit » wij smeeken het den Koning! mogt Hij, ten » gevalle dier Protestantsche bevolking (die door » zijne *heimelijke vijanden* tegen het Concor- » daat opgeruid en welligt tegen zijnen Doorluchti- » gen persoon verbitterd is!) de uitvoering van het » Concordaat voor een onbepaalden tijd schor- » sen!"

Kan men zich een bitterder hoon, een gruwzamer smaad voorstellen, dan hier aan den Koning, en aan alle Katholijken van Nederland gepleegd wordt?

Het zal niet noodig zijn, die bespottelijke aanhaling van *heimelijke vijanden der Dynastie* te wederleggen; de laatste tijden hebben genoegzaam het ongegronde daarvan bewezen; en waren er al nog *heimelijke vijanden*, zoo zouden zij niet vreezen zijn bij eene zoo sterk als onverdeeld geuite volksmeening; doch, buiten, de Redacteur van de STEMMEN zou ze niet kunnen aanduiden, of zelfs bewijzen voor hun aanwezen kunnen leveren.

En nu te verlangen, dat de Koning zich zou schikken naar de eischen van een klub, die louter verachting verdient, en wier gedrag ieders hooge afkeuring wegdraagt, van welk staatkundig of godsdienstig gevoelen men dan overigens ook zijn moge; te verlangen, dat de begeerte dier klub zou zegepralen over de begeerte en het regt van een gedeelte der Nederlandsche bevolking, wier aantal groot, wier gedrag eervol is; een gedeelte der bevolking, dat vijfen twintig jaren lang onderdrukt werd, zonder zich ooit er tegen te verzetten; dat de edelste verknochtheid heeft ingeruild tegen onregt en smaad; dat zijn bloed voor een vaderland heeft vergoten, waarin het miskend werd, voor de regten van een Souverein, die het niet beminde, — ja, dat mag het toppunt van zinsverbijstering heeten! En het is de Redacteur van een *Katholijk* Tijdschrift, die zijne Geloofsgenooten zulk een hoon in 't aanzigt werpen durft!

Doch, had die Vrees dan nog maar eenigen grond! Maar hoe is het mogelijk, dat men ernstig zou gelooven aan een opstand der Protestanten in Nederland, die toch wel hunne dierbaarste belangen niet zullen wagen aan het beletten eener zaak, die hun onverschillig zijn moet, of wel in 't geheel niet aangaat? Waarom hebben zij dan toch de oproervaan niet ontrold, toen de Koning, op den dag zijner huldiging de Kloosters weder opende? — Immers, wat hebben *zij* met de Kloosters uitstaande? *Zij* behoeven er toch niet in te trekken. En wat zal het Concordaat voor hen hebben te beduiden, voor hen, die toch wel aan de Bisschoppen niet zullen hebben te gehoorzamen!

Bovendien, wie zou de Aanvoerder zijn van dien muitende hoop, die den bevreesden Redacteur zóóveel schrik inboezemt, zóóveel schrik, dat hij er van ontslagen zou trachten te worden door het opofferen van het heiligste aller regten! zou het een Protestant zijn, die de opstandelingen moest aanvoeren? ô Neen, de Protestanten zijn Burgers, en geen burger zal het Vaderland in het verderf storten, om aan anderen belangen te onthouden, die hem niet schaden. Voorzeker, het gezond verstand, waarop Nederland zich altijd verheffen mogt, zou dan eerst ons erf voor goed moeten verlaten. En voor dien drom van Pamfletschrijvers is ook wel geene vrees te koesteren; immers zij, die hun naam voor wat zij schreven niet zetten durven, zullen ook wel te laf zijn, om zich aan de spits van een opstand te plaatsen.

Doch al mogten nu ook al eens die lafaards zoover door hunne verblindheid worden medegesleept, dat zij begonnen te woelen; wat zouden zij (zoo dit onwaarschijnlijke dan eens bewaarheid mogt worden), wat zouden zij vermogen tegen een heerleger van *Burgers*, uit allerlei rangen, standen, en Godsdienstsecten, die, innig zamen verbonden, de zekerste bewustheid koesteren, dat alleen Vrede en Eendragt hun heil kunnen uitmaken en bevestigen? Wat zouden zij kunnen uitrigten tegen een Troon, die geschraagd wordt door de verknochtheid en liefde eener geheele natie? Wat zouden zij uitrigten tegen een Koning, wiens Regering onder de gelukkigste voorteekenen is begonnen, en die omschaard wordt door een paar miljoen hem tot den dood toe getrouwe burgers, zamen een muur vormende, onomstootlijker en onverwinlijker dan de digtste omschansing van alle bajonetten der wereld.

Indedaad, het is te bejammeren, dat wij er hier een uit onze gelederen moeten aangrijpen, in stede dat wij den vijand gezamelijk zouden kunnen bevechten. Evenwel, de eensgezindheid, die steeds tusschen de Katholijken van Nederland heerschte, zal er niet in het minste door geschokt worden. Hij, dien wij bestrijden, heeft zich van ons verwijderd: ten minste hij heeft voor een oogenblik onze rangen verlaten, om zich onder de vaan onzer vijanden te scharen. Alle Katholijken van Nederland laken hoogelijk de zoo zonderlinge houding, welke het Tijdschrift heeft aangenomen, en zijne even onvoorzigtige, als ondoordachte handelwijze. Doch, vooral noodzakelijk is het, dat de Koning weten wat er van de gevoelens zijner Katholijke onderdanen in dat opzigt zij, en dat deze geenszins overeenstemmen met die van den Redacteur der CATHOLIJKE NEDERLANDSCHE STEMMEN; daarenboven moeten ook de vreemdelingen weten, dat de Nederlandsche Katholijken het in geene deele eens zijn met hetgeen de Schrijver van het bewuste Tijdschrift heeft durven uiten.

Wij vergeven hem het zoo roekeloos gepleegde feit; maar wij gevoelen ons verpligt tot wreking onzer eer. Neen, de Katholijken zijn niet zoo weinig aan hunne Godsdienst, aan hunne Kerk gehecht, om op die wijze de regten, welke zij én door de Constitutie, én door hun morele aanwezen-zelf bezitten, roekeloos prijs te geven, ten gevalle van een handvol ellendige schotschriften. Neen, de Katholijken zijn zoo laf niet, om zich, ten spijt van rede en gezond verstand, te laten verschrikken door bedreigingen van ellendelingen, die het daglicht schuwen.

Immers, waar zou de grens van het toegeven wezen, of liever waar zou onze lafheid eindigen, indien het stelsel der CATHOLIJKE NEDERLANDSCHE STEMMEN eens zegepraalde? Een nieuwe zondvloed van schotschriften tegen de *Vrijheid van Onderwijs* zou dan genoegzaam wezen, om dat zelfde Tijdschrift of ieder ander schrijver te doen zeggen: « dat Z. M., ook de vervulling van dat verlangen onbepaald uitstelle!" En op die wijze zullen weldra alle regten, alle vrijheden der Katholijken, sinds jaren door hen dringend gevorderd, en wier herleving zij nu zien aanvangen, opgeofferd zijn aan de VREES! De sluwe kuiperijen van een kwaadaardige, in het verborgen woelende klub zouden zoodoende door het hatelijkst dreigen zegevieren over de heiligste regten: die bende, steeds stouter geworden, zou zijne eischen al verder en verder uitstrekken, om, eindelijk, als in een draaikolk zoowel geheel het Land, als de grondvesten van den Troon meê te rukken en te verdelgen.

Welke dan nu ook de redenen zijn mogen, die een man aan het dwalen hebben gebragt, gelijk de Redacteur der CATHOLIJKE NEDERLANDSCHE STEMMEN, een man, die zich onder zijne geloofsgenooten eene zekere vermaardheid heeft verworven; altijd toch is het waar, dat hij de belangen, wier verdediging zijne taak was, zwaar heeft gekrenkt. Hij heeft den Koning miskend, door hem een raad te geven, die alleen uit Vrees voortvloeit, en door hem een heerleger van oproerlingen af te schilderen, gereed, om op zijnen troon los te stormen; hij heeft zich in strijd gesteld met het Opperhoofd der Kerk, wiens gehoorzame zoon hij zich zoo dikwerf verklaard heeft, te zijn; en tevens heeft hij de Nederlandsche Katholijken hoogelijk *gecompromitteerd*, door hun gevoelens toeteschrijven, welke zij nooit gekoesterd hebben, en waarvoor de Hemel hen behoede!

Zijn Artikel heeft alzoo de verontwaardiging opgewekt van de meest geachte en aanzienlijke Katholijken, wier achting hij alsnu daardoor verloren heeft. Kan hij voor dit verlies elders eenige vergoeding erlangen, des te beter voor hem; zoo niet, dat hij de verbeurde achting dan terug winne door een kordaat en regtzinnig gedrag. Hij zij, of liever hij worde, Katholijk en Burger, in den waren zin van 't woord.

Ziedaar, Mijnheer de Redacteur, wat ik, in het belang mijner Katholijke Landgenooten, vermeend heb, U te moeten doen weten. Personen in België zullen in dwaling kunnen zijn gebragt nopens het gevoelen der Katholijke Nederlanders, en dat wel door een Artikel van iemand, die zich hun *Organ* noemt. Gij zult, hoop ik, ze wel, zoo noodig, uit de dwaling gelieven te helpen, door het opnemen van dit stuk; zijnde dit het zekerste middel, om vermoedens te keer te gaan, die, in de daad, weinig tot eer van de Nederlandsche Katholijken strekken.

* * *

ADVERTENTIEN.

*** Iemand van fatsoenlijke familie, tusschen de 20 en 30 jaren oud, van de Roomsch Catholijke Godsdienst, de beste getuigenis van bekwaamheid en godsdienstig gedrag kunnende produceren, niet onbedreven in de Fransche Hoogduitsche en Engelsche Talen, het BOEKHOUDEN kundig, goed correspondentie voerende, zag zich gaarne in eene administrative betrekking geplaatst liefst in de Provincie Noord-Braband, tegen billijk salaris, bewuste persoon is in staat zoo wel binnen als buitenlandsche voordeelige relatiën aan te brengen, hierop reflecterende gelieve men zich met opgaven van conditie en in welk vak bestaande, onder de Letters L. V. franco te adresseren aan de Redactie van den Noord-Brabander

PS. Na verkregene kennis, zou men ook wel genegen zijn zich met de geheele zaak te belasten, bijv. voor een mensch van gevorderden ouderdom, tegen eene jaarlijksche uitkeering aan dien persoon of de geheele zaak overtenemen.

Verkooping
VAN
HUIZEN
EN
LOOIJERIJ.

De Notarissen *VAN VUGHT* en *BACKX* te *Rozendaal*, Arrondissement *Breda*, zullen namens hunne principalen aldaar des avonds om *zes ure* op Dingsdag den 1. Junij ten huize van den Heer Postmeester *KUIJPERS* publiek Veilen, en op Dingsdag den 15. dito ten huize van Dew. *SMEIJERS* finaal Verkoopen:

Een hecht en wel doortimmerde HUIZINGE met WINKELHUIS, LOOIJERIJ, vijf LOOIKUIPEN, KALKPUT, SCHUUR, RIJGANG en zeventien Roeden HOF en ERF, staande en gelegen over de Hogebrug te *Rozendaal*, in gebruik te aanvaarden de Huizinge, Schuur, Hof en Looikuip en Kalkput den 1. Julij 1841, de overige Looikuipen den 1. November daaraanvolgende.

Eene HUIZINGE en ERVE, neven en annex de gemelde Huizinge gelegen, in gebruik te aanvaarden de Voor- en Achterkamer met twee Zolders den 1. Julij 1841, het overige den 1. November daaraanvolgende.

ZEGT HET VOORT.

*** *H. A. BANNING*, Boekhandelaar te *Utrecht*, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. FEEST- en GELEGENHEIDS LEERREDENEN, uitgesproken door *A. J. VAN BEMMEL* Roomsch Katholijk Kapellaan, 1. zestal kerkelijk goedgekeurd prijs . . . . *f* 1,30.

II. NU LOOPT HET TOCH WAT AL TE ERG; Een woord over het Werkje DE ROOMSCH KATHOLIJKE CHRISTEN VAN ROUSSEL. prijs . *f* »,25.

EINDHOVEN, den 25. Mei 1841.

De Prijzen der Granen zijn heden alhier geweest.

Rogge.	*f* 5,10 a 0,00.
Boekweit.	- 5,15 a 0,00.
Haver.	- 2,80 a 0,00.
Boter.	- 0,54 a 0,50.
Het Ned. pond Roggenbrood. . .	- 0.7½ a 0,06.

Heden is de Belgische notering niet aangekomen.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN

Beurs van Amsterdam.

Heden, Maandag 24 Mei 4½ Ure.

W. S. 2½ pCt 51⅞. Dito 5 pCt. 99⅞ Kansbilj. 24⅞, 15/16. Sijnd. 4½ pCt. 90¾, ⅞. Dito 3½ pCt. 74½ Handelm. 165¼, ⅛ ⅜. O. I. 5 pCt. 97, 9/16. Ardoins 85 p. st. 22⅛ Dito Coupon 19¼.

Ter drukkerij van D. A. A. DE ROOY te 's Bosch